Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 78. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СЕРЕДА, 28-го КВІТНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. WEDNESDAY, APRIL 28, 1982 No. 78. VOL. LXXXIX.

СУФА організує виставку

Відень, Австрія. — З нагоди від'їзду 18-го „Поїзду Сонця" („Зонненцуг") для інвалідів, Союз Українських Філателістів Австрії (СУФА) організує свою вже сьому філателістичну виставку до теми „Поїзд Сонця", яка відбудеться в четвер, 20-го травня 1982 року, від 7-ої до 12-ої год. в залі чекання на південно-східньому залізничному двірці у Відні.

Німецько - український поштовий штемпель

Під час виставки урядуватиме там вже традиційний спеціяльний відділ австрійської державної пошти. Для гашення всіх біжучих австрійських поштових марок вживатимуть двомовний німецько-український спеціяльний поштовий штемпель, який показує ікону св. Стефана з іконостасу в українській греко-католицькій церкві св. Вм. Варвари у Відні, як також стилізоване сонце — символ харитативної організації „Поїзду Сонця". З того приводу СУФА випускає також офіційні листівки, які показують кольорову знімку згаданої ікони.

„Поїзд Сонця" уможливлює кожного року приблизно 370 бідним інвалідам різного віку під час чотириденної поїздки побачити красу Австрії та її сусідніх країн. Гостями-інвалідами опікуються добровільні помічники і лікарі. Цьогорічний „Поїзд Сонця" поїде через Австрію, Чехо-Словаччину, Мадярщину і Федеративну Республіку Німеччину.

Із своєю філателістичною виставкою, чистий прихід якої призначений на харитативні цілі „Поїзду Сонця", СУФА хоче причинитися до дальшої популяризації і підтримки цього народозв'язуючого поїзду любови до ближнього.

Вийшла книжка Михайла Островерхи

Мелборн, Австралія. — Із українського В-ва „Просвіта", тут, минулого року, після смерти відомого письменника, журналіста і любителя церковного мистецтва Михайла Островерхи вийшла 115-сторінкова книжка написана ним ще в 1968 році, п. з. „Наперекір", Міляно 1926-1931. Обкладинку до неї виконав мистець Мирон Левицький, упорядчик книжки — о. Іван Шевців.

Ця книжка передає спогади автора з часу його проживання в Італії в 1926-1932 роках, де перебував М. Островерха, вишколюючи спів, щоб стати професійним співаком. Письменник в цікавий спосіб описує життя мистців-богемістів у Міляно та їхні мрії дістатися до славної опери „Ля Скаля".

У книжці є „Передслово" автора, „Кілька слів від упорядчика книжки" о. Івана Шевцева і проф. д-ра Луки Луцева статтейка п.з. „Михайло Островерха" — про життя письменника і його творчість. У своєму „Передслові" так М. Островерха пояснює ціль видання цього твору: „Я ж із міркував, що треба все те сказати нині про минуле; зокрема, потрібно те все сказати для нашої молоді, яка ще читає до їх життєвих змагань є мачухою, й вони в житті мусять іти наперекір.

На творчому шляху М. Островерхи, крім останнього виданого твору, — багато друкованих праць: „Кавур", „Nihil Vovi", „Без докору", „Гомін здалека", „Чорнокнижник із Зубівки" „Обніжками на битий шлях", „На закруті", „Великий Василіянин", „Грозна калина", „Блиски і темряви", „Берегами мандрівки" та „Володар".

Книжку „Наперекір", що є у продажу В-ва „Свободи" в ціні 9 долярів із пересилкою, — можна замовляти, написавши на адресу: „Svoboda" Bookstore, 30 Montgomery Street, Jersey City, N. J. 07302.

ЗУСТРІЧ З КЕРІВНИКАМИ ЩАДНИЦЬ

Філядельфія, Па. — В суботу, 1-го травня ц.р., о год. 2:30 по полудні, тут в Українському Освітньо-Культурному Центрі при 700 Сідар ровд відбудеться зустріч з керівниками українських щадниць в ЗСА. У пополудневому панелі братимуть участь: д-р Ю. Куляс, щадниця „Певність", Чикаґо, Ілл., який говоритиме на тему: „Роди фінансових інституцій"; М. Шиприкевич — Українська щадниця, Філядельфія, Па., „Зміни у федеральних законах у відношенні до фінансових інституцій"; д-р П. Богданський — щадниця „Тризуб", Нюарк, Н.Дж. — „Українські фінансові інституції під сучасну пору". Організатори запрошують громадянство до участи.

Помер Йосиф Воробець

Елизабет, Н. Дж. — У понеділок, 26-го квітня 1982 року, тут у шпиталі Елизабет Дженерал помер після довгої хвороби на 64-му році життя Йосиф Воробець. Парастас буде відправлений у середу, 28-го квітня, о год. 8-ій вечора у похоронному заведенні братів Литвин, 1600 Стайвесант авеню, Юніон, Н.Дж. Похорон у четвер, 29-го квітня, о 8-ій год. ранку, з похоронного заведення до української православної церкви Св. Вознесіння у Мейплвуді о 9-ій годині, а звідти на цвинтар — Голливуд Меморіял Парк в Юніон.

Св.п. Й. Воробець — колишній голова Парафіяльної ради церкви Св. Вознесіння та колишній касир Української Православної Ліги; основник і колишній голова Української Православної Ліги, член братства тієї ж церкви, член Української Православної Ліги Молоді Північної Америки, член Республіканської партії в стейті Ню Джерзі та колишній голова і активний член 219-го Відділу Українського Народного Союзу.

Св.п. Й. Воробець залишив дружину Ольгу, чотирьох синів: Івана, Марка, Йосифа і Вілліяма, та дві сестри — Анастасію і Стефанію Мартин.

В ДІТРОЙТІ ПОМЕР ЯРОСЛАВ ВАРИВОДА

Дітройт, Миш. — В суботу, 24-го квітня ц.р., тут помер видатний громадський діяч, інж. Ярослав Варивода. Покійний — довголітній член ОУН і голова 24-го Відділу ОДВУ в Дітройті, співорганізатор і довгорічний провідний співробітник оселі „Діброва" в Дітройті, яка завдяки йому осягнула чималі успіхи. Похорон відбувся у вівторок, 27-го квітня, на один з місцевих цвинтарів.

ЗАЯВА ТА ЗАКЛИК

ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Головна Контрольна Комісія Українського Народного Союзу в складі: Іван Геврик, Богдан Футей, Іван Телюк, о. митрат Степан Біляк та Богдан Гнатюк, перевела в днях від 21-го до 27-го березня 1982 року річну передконвенційну перевірку майна, діловодства і організаційного стану Українського Народного Союзу та його допоміжних господарств: Української Національної Корпорації Дому УНСоюзу, В-ва „Свобода" та відпочинкової оселі Союзівка.

Головна Контрольна Комісія стверджує наступне:

Помимо економічного сповільнення, УНСоюз виказує постійний ріст майна.

1. Майно УНСоюзу зросло на день 31-го грудня 1981 року до суми 45,600,862 дол. Сума виплачених вкладок за 1981 рік виносила 3,023,817 дол., а відсоткова стопа від інвестицій УНСоюзу піднеслася до 6,8 відсотка.

2. Українська Національна Корпорація Дому УНСоюзу отримала за винайм приміщень суму 1,972,469.93 дол. Корпорація виплатила УНСоюзові на сплату відсотків 385,000 дол., а членам УНСоюзу виплачено дивіденди на боргові зобов'язання в сумі 460,694 дол. Внутрішня позичка членів УНСоюзу (боргові зобов'язання) виносила на день 31-го грудня 1981 року 3,850,600 дол.

3. Контрольна Комісія стверджує, що помимо фінансової кризи в світі, а в тому і в Америці та в Канаді, в передконвенційному році кампанія приєднування нових членів осягнула значного числа 2,368, але з причини неактивности поважного числа секретарів, членів Головного Уряду — кампанія не дала повного, запляованого організаційним Відділом та Головним Екзекутивним Комітетом числа нових членів.

4. Рекордовий Відділ полагоджував справи видачі грамот новим членам, виготовляв звіти і протоколи, переводив облік членства дуже швидко і справно. Рекордовий Відділ веде кореспонденцію з секретарями відділів точно і відповідає своєчасно на всі письмові запити.

5. Загальний прихід Союзівки в 1981 році виносив 564,124 дол. В діловому році відбувалися на Союзівці зустрічі українських товариств, організацій, табори для дітей, курси танків, плавацькі змагання, тенісові турніри та понад 5,000 гостей провели там свої вакації. Союзівка успішно сповняє ролю українського культурного центру з виступами наших мистецьких сил, так старших, як і молоді.

6. Видавничі справи у В-ві „Свобода". Потрібно поширити сторінки „Свободи", збільшити число читачів, а також збільшити число „Веселки" для дітей, щоб тим допомогти в збереженні українських етнічних груп в Америці і Канаді. Закликаємо союзових діячів, організаторів, голів окружних комітетів та відділових секретарів подавати відповідні матеріяли до „Свободи" і цим популяризувати забезпеченево-братську і громадську діяльність на користь Українського Народного Союзу.

Віддані працівники УНСоюзу!

Члени Головного Уряду, члени управ окружних комітетів, члени управ Відділів, секретарі відділів, постійні організатори та делеґати на 30-ту Конвенцію УНСоюзу. Кожний делеґат зобов'язаний за старим шляхетним звичаєм придбати до конвенції 10 нових членів. Ми віримо, що делеґати, секретарі та всі союзові діячі це звичаєве завдання виконають з честю.

У зв'язку з надходячими святкуваннями 1,000-ліття хрищення України, Контрольна Комісія рекомендує Головному Екзекутивному Комітетові підтримати Спільну Відозву, яку видали наші Владики з нагоди відбуття сесії Світового Конґресу Вільних Українців відносно святкувань 1,000-ліття хрищення України та закликаємо наших членів всеціло включитися в цю акцію.

Український Народний Союз, немов ґранітна твердиня, пройшов через катаклізм світових воєн та наших внутрішніх криз. УНСоюз завжди стояв на передовій позиції в обороні прав своїх членів, української громади в ЗСА і в Канаді та українського народу на рідних землях. УНСоюз міг успішно сповняти цю ролю тому, що зумів поставити на висоті В-во „Свобода", англомовний „Український Тижневик" та дитячий журнал „Веселку".

Перед Українським Народним Союзом — важливі і важкі завдання!

Допоможім Українському Народному Союзові у його службі для української громади та для українського нескореного народу в Україні.

За Головну Контрольну Комісію:

Іван Геврик — голова
о. митрат Степан Біляк
Богдан Гнатюк

Джерзі Сиѓі, 29-го березня 1982 року.

Греція змагає до поправи відносин із Заходом

Атени, Греція. — Соціялістичний уряд Греції, очолений головою Панґелленського соціялістичного руху, Андреасом Папандреу, всупереч своїй передвиборчій пропаґанді намагається поліпшити відносини із західніми країнами, а в першу чергу з ЗСА. Різні речники уряду, а в першу чергу сам Папандреу неодноразово наголошували це.

Одначе це не залишається тільки на словах. Навпаки, грецький уряд намагається вчинками переводити ту свою поставу в життя. Він ревідує своє становище в трьох найважливіших точках своєї закордонної політики. В часі передвиборчої кампанії Папандреу та його соціялістичні співробітники вимагали усунення американських баз і обсерваційних пунктів з терену Греції. Тепер вони публічно заявляють, що вони згідні на залишення тих баз у Греції, якщо тільки Греція дістане відповідну винагороду. Перед перебранням уряду соціялісти грозили, що відтягнуть Грецію з НАТО. Шість місяців при владі переконали їх, що інтереси Греції вимагають бути в НАТО. Так само у справі членства Греції в Европейському спільному ринку. Соціялісти заявляли, що коли вони

(Продовження на ст. 4)

БОРОТЬБА ЗА „СОЛІДАРНІСТЬ" ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Варшава, Польща. — Несподівано для всіх 10 дорадників і адвокатів забороненої тепер у Польщі вільної профспілки „Солідарність", яка фактично від 13-го грудня минулого року, тобто від дня проголошення воєнного стану у тій країні, леґально не існує і перейшла у підпілля, отримали від уряду прем'єр-міністра Войцеха Ярузельского запрошення взяти участь в теоретичній конференції у справах профспілкового руху в Польській Народній Республіці.

Конференція, як кажуть політичні спостерігачі, проходить під проводом і наглядом Інституту основних проблем марксизму-ленінізму, що його очолює відомий польський теоретик Єжи В'ятер, який тісно пов'язаний з групою поміркованих комуністів в Центральному комітеті і Політбюро Польської Об'єднаної Робітничої (комуністичної) партії.

Порадившись між собою речники „Солідарности" вирішили відкинути урядове запрошення і не брати участи в роботі конференції в офіційному характері, але натомість трьох членів „Солідарности" візьмуть участь в характері приватних спостерігачів. Керівники „Солідарности" побоюються, що участь більшої делеґації профспілки буде пізніше використана Військовою радою національного спасіння для того, щоб робити враження співучасти вільної профспілки в конференції тоді, коли майже ввесь провід цього робітничого руху перебуває в ув'язненні або суцільній ізоляції. Крім того, деякі профспілкові діячі ніяк не хочуть погодитись на переговори без звільнення і участи в нарадах голови Крайового комітету „Солідарности" Лєха Валенси, який, не зважаючи на різні інтервенції, все ще перебуває у „золотій клітці" біля Варшави.

Політичні спостерігачі і західні дипломати у східньо-европейських країнах переконані, що якраз тепер відбувається в середині польської компартії боротьба між поміркованою і консервативною групою. Помірковані настоюють на якнайшвидшому закінченні конфлікту уряду з робітництвом і звільненні Валенси; консервативні натомість домагаються судів над профспілковими діячами і ліквідації „Солідарности" кажучи, що відновлення її активности означатиме віднову боротьби не тільки за профспілковий рух, але також за політичні впливи в Польщі.

Вміжчасі, перший секретар ПОРП, В. Ярузельскі зустрівся в кінці минулого тижня з примасом Польської Римо-Католицької Церкви архиєпископом Юзефом Ґлємпом, якраз перед його черговим виїздом до Ватикану. Польське офіційне пресове аґентство ПАП не подало жадних подробиць про ці розмови, вже другі з черги від проголошення воєнного стану. Взагалі архиєпископа Ю. Ґлємпа вважають авторитетом, якщо йдеться про можливість відновлення переговорів з урядом і участю „Солідарности" та церковних чинників.

Тяжкими, як і попередньо залишились справи економіки. Варшавський пленум Центрального Комітету ПОРП, який радив у Варшаві в кінці минулого тижня, був майже повністю присвячений економіці. Пленум відкрив і виголосив довше вступне слово прем'єр В. Ярузельскі, який як відомо, відбуває тепер поїздки по сателітних країнах, і якраз він накреслив дуже мрячні перспективи економіки, на поправу яких не має великих виглядів в найближчому майбутньому. Песимізмом віяло від доповіді другого члена Політбюро і спеціяліста від економіки, Маріяна Возняка, який мав сміливість признатися, що польська економіка знаходиться на краю пропасти. Як треба було сподіватися, велику вину за „крах в економіці" компартія приписує „Солідарности", яка нібито несе більшу відповідальність за господарські неуспіхи, як, наприклад, Ґерек і його помічники. Таку опінію про „Солідарність" має принайменше газета „Жолнєж Вольносьці", яка дуже часто висловлює опінію урядових кіл.

У світі

В МІСТІ ТОДІ, РОЗТАШОВАНУМУ 120 КІЛОМЕТРІВ на північний схід від Риму, відбувалася велика виставка предметів мистецтва і щоденного вжитку старовини, на якій стався великий вибух, що спричинив пожежу. Наслідком вибуху і посталого наслідком цього вогню загинуло принаймні 34 особи, а десятки інших поранено. Рятуючись від вогню, численні глядачі вискакували через вікна чотириповерхового будинку, в якому відбувалася виставка. Пожежна сторожа й поліція припускають, що всіх убитих буде біля 45 осіб. У вогні знищені численні дорогоцінні культурні скарби, яких уже не можна буде відтворити. З огляду на те, що місто Тоді невелике, в ньому немає професійної постійно діючої пожежної сторожі. Щойно прибулі вогнегасні команди з поблизьких міст погасили вогонь. Причина вубуху та вогню дотепер не розкрита. Поліція й пожежна сторожа не виключають саботажу місцевих терористів, але більшість даних за те, що вибух стався наслідком протікання в одному, або більших місцях газу.

КАНАДУ ВІДВІДУЄ ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕМ'ЄР П'єр Моруа. Дотепер французький уряд спеціяльно цікавився провінцією Квебеку, де живе біля 80 відсотків франкомовного населення, частина якого домагається повної автономії, а частина навіть хоче вийти зі складу Канади та створити незалежну державу Квебеку. Прем'єр Моруа в протилежності до теперішньої політики Парижа підкреслює зацікавлення й іншими провінціями поза Квебеком і відвідує їх та нав'язує з ними всебічні контакти.

В БОННІ ВІДБУЛИСЯ ВАЖЛИБІ РОЗМОВИ канцлера Гельмута Шмідта, лідера соціял-демократичної партії Західньої Німеччини і міністра закордонних справ Ганса-Дітріха Ґеншера, лідера ліберальної партії Вільних демократів. Обидві ті партії творять привладну коаліцію й Вільні демократи мають в ній 25 відсотків міністерських постів, хоч у парляменті мають значно меншу пропорцію мандатів. Вільні демократи мають міністерства закордонних і внутрішніх справ, аґрикультури й економіки й хотять їх за всяку ціну задержати у своїх руках. Ґеншер заявив це Шмідтові вже на початку розмов. До виборів у Західній Німеччині ще два роки, але Шмідт плянує вже тепер реорганізацію кабінету. У зв'язку з тим знову виникли розмови про те, що деякі кола Вільних демократів хотять приготовити вихід своєї партії з привладної коаліції, побоюючись, що у наступних виборах християнські демократи поб'ють соціялістів і творитимуть уряд, а Вільні демократи хотять і надалі бути в привладній коаліції.

В УКРАЇНІ РОЗСТРІЛЮЮТЬ КОЛИШНІХ ЧЛЕНІВ ОУН І УПА

Гельсінкі (УІС „Смолоскип"). — На Захід дісталася вістка, що в 1981 році на Україні було розстріляно п'ять осіб, які в часі останньої світової війни були членами ОУН або вояками УПА. Ані один з них не визнав себе винним. Всі п'ять були засуджені на кару смерти. Верховний суд УССР затвердив цей вирок, а Президія Верховної Ради УССР і СССР відхилила просьбу про помилування. Вирок був виконаний восени минулого року.

В Луцьку Волинької області на кару смерти були засуджені: Дуфанець Микола Г., народжений у 1922 році, колишній член ОУН і вояк УПА. Йому закинули також зв'язок з колишнім керівником Волинського крайового проводу ОУН Ананієм Закуштуєм і Борисом Пуксою-Полячеком.

Бубела Артем Л., народжений в 1920 році. Від кінця останньої війни жив в селі Кримне на Волині.

Рибачук Пилип Ю., народжений в 1916 році, був вивезений після останньої війни на Сибір. Перед арештом жив в Маґаданській області.

Серед багатьох свідків, які свідчили проти підсудних, були також колишній член ОУН Кирило Бубела і референт ОУН в Заболотівському районі на Волині І.М. Покровський.

Справу М. Дуфанця, А. Бубели і П. Рибачука розглядала колеґія Волинського обласного суду у такому складі: П.О. Люлька — голова суду; В. В. Кузнецова і Є. М. Власюк — народні засідателі; П. Г. Думало — прокурор; Н. Ф. Комісарик — громадський обвинувач. Підсудних боронили адвокати В. Рябко, О. Олійник і Є. Макар.

Інший суд відбувся також восени 1981 року в м. Городенка Івано-Франківської области. Згідно з вироком виїздної колеґії Івано-Франківського обласного суду на кару смерти були засуджені:

Бутницький Юрій (псевдо „Бурлака"), народився в селі Рогиня на Івано-Франківщині, колишній член ОУН.

Румига Іван (псевдо „Сокіл"), працював у повоєнних роках у Кривому Розі, а перед арештом жив в м. Долина; колишній член ОУН.

Кару смерти було виконано восени 1981 року.

В Америці

КАРДИНАЛ ДЖАН ПАТРИК КОДІ, ВІД ДЕЯКОГО часу контроверсійний церковний достойник і голова найбільшої у ЗСА католицької архидієцезії, помер в неділю, 25-го квітня 1982 року, на 74-му році життя, правдоподібно від серцевої атаки. Контроверсія навколо особи кардинала Коді розпочалася тоді, як стало відомим, що він переніс великі суми неоподаткованих церковних грошей на приватне прізвище довголітньої його приятельки Гелен Долан і на прохання податковог уряду і багатьох вірних цю справу перевіряла в останньому часі федеральна лава присяжних. Г. Долан і кардинал Дж. Колі виростали разом і він вважав її своєю кузинкою, хоч, як пізніше виявилося у них не було жадного кровного посвоячення. Кардинал Коді був висвячений на єпископа в 1931 році, а в 1933 році був назначений на працю у ватиканському секретаріяті. В 1938 році він повернувся до ЗСА і почав скоро здобувати важливі позиції в Римо-Католицькій Церкві. В 1947 році він був найменований єпископом-помічником у Сейнт Луїсі, єпископом-коадьютором у Сейнт Джозеф, Мо.; єпископом Кензас Сиԏі; архиєпископом в Ню Орлінс, а в кінці архиєпископом чикаґської архиєпархії. В неділю в усіх церквах архиєпархії правились заупокійні Богослужби. Рада консультаторів буде керувати справами архиєпархії аж до часу назначення Папою Іваном Павлом II наслідника Коді.

НЮЙОРКСЬКА ПОЛІЦІЯ і службовці Федерального Бюра Інвестиґацій (ФБІ) інтенсивно працюють над розв'язкою кримінальної справи вбивства трьох фототехніків телевізійної станції Сі-Бі-Ес й інших осіб покищо невідомим вбивником, хоч поліційні чинники сильно підозрівають участь у вбивстві заарештованого у Френкфорді, Кентакі, Доналда Джозефа Боверса з Кінсбирґ, Ню Джерзі. В його автомобілі поліційні спеціялісти відкрили великі плями з крови і патрони з куль 22-калібрової пістолі, якими були застрелені службовці Сі-Бі-Ес і Маргарета Барбера, працівниця у збанкрутованій компанії діямантів. Під кінець минулого тижня поліційні нурці перевіряли дно річки, яка пливе зараз біля помешкання Боверса, але покищо невідомо за чим вони шукали, чи тільки за пістолею й іншою зброєю, чи за тілом іншої працівниці згаданої компанії, Дженні Су Чін, яка пропала без сліду ще минулого тижня, вертаючись з помешакання М. Барбери. Крім того поліційні чинники, озброївшись в судові дозволи, мають намір докладно перешукати помешкання Боверса і ґрунт біля хати. Покищо Боверса засудили на три місяці за втечу від закону.

РЕЧНИКИ БІЛОГО ДОМУ виступили гостро проти передачі телевізійної станції Сі-Бі-Ес під назвою „Ударнище паска", у якій коментатор Билл Моєрс сильно критикував економічну програму президента Роналда Реґена і взагалі теперішньої Адміністрації, беручи в оборону непрацездатних і бідних. Речник Білого Дому Дейвид Ґерґен звернувся до дирекції Сі-Бі-Ес, щоб вона в рекомпенсату за висловнені сумніви щодо ефективности економічної програми Р. Реґена і неперебірчиву критику Президента дозволила президентові Р. Реґенові відповісти на закиди Б. Моєрса і з'ясувати слухачам згаданої телестанції в чому він помилявся і як діє економічна програма Уряду. Дирекція Сі-Бі-Ес покищо не погоджується з вимогою Д. Ґерґена і поступила подібно як у відношенні до секретаря Департаменту здоров'я і громадської обслуги Ричарда Швайкера, який намагався збалянсувати заподані недокладні факти про діяльність цього Департаменту. Билл Моєрс був пресовим секретарем Білого Дому за президентури Линдона Джансона і політичні коментатори, зокрема симпатики Реґена, підозрівали його в тенденційності. Дирекція Сі-Бі-Ес відкинула такі твердження.

КОНҐРЕСМЕН ЕДВАРД ДЕРВІНСКІ І ЙОГО СИН Майкел були поранені у випадку при вправах у стрілянні, заявили речники поліції у повіті Фейрфекс. Спочатку припадково вистрелив кріс сина конґресмена і він зазнав попечення рук і лиця. Цей випадок перестрашив дружину конґресмена Патришу, яка кинула на землю свою стрільбу, щоб бігти до сина, але вона була заряджена і вистрелила. Другий вистріл поранив руку і лівий бік конґресмена Дервінского. Обидва поранені були перевезені до місцевого шпиталя.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6984) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢ Make checks or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Демонструйте проти війни у Москві

У повідомленні з Москви з датою 19-го квітня ц. р. появилася у „Ню Йорк Таймсі" новинка, що сім західніх туристів — два французи, два еспанці, два італійці і один бельгієць (між ними одна жінка)) пробували розгорнути перед мурами Кремлю на Червоній площі у Москві, біля мавзолею Леніна, транспаґант з виписаними на ньому противоєнними пропаґандивними гаслами. Але їхня демонстрація обмежилася до шляхетного бажання, бо миттю обскочили їх аґенти КҐБ і блискавично штовхнули всіх до поліційного авта. Ціла „демонстрація" тривала дві хвилини і кількасот москвичів, цікавих придивлятися зміні варти перед мавзолеєм Леніна не встигли зрозуміти, що властиво сталося. Наступного дня появився комунікат, що поліція затримала семеро західніх туристів на короткий час і всі вони наступного дня відлетять до своїх домів. Редакція „Ню Йорк Таймсу" додає від себе коментар, що поведінка КҐБ супроти демонстрантів у Москві яскраво суперечить ставленню властей до подібних демонстрацій на Заході. Совєтська преса прославляє західніх демонстрантів, що вони ставлять чоло „американському імперіялізмові"...

По всіх великих містах Америки (також Західньої Европи) котиться тепер хвиля противоєнних демонстрацій. На телевізорах можна придивлятися, як, наприклад, кількасот білих і чорних, мужчин і жінок, здебільша недолітки, — верещать перед Білим Домом: „Но вор, Но вор! Так, наче би Роналд Реґен чи будь-хто з його оточення прагнув війни! У Ню Йорку можна читати розліплені на мурах заклики якогось створеного „ад гок" Комітету, щоб скрізь, де появляються президент Реґен чи члени його Уряду, демонструвати і вимагати: негайного замороження існуючої атомової зброї, — припинення дальших видатків на зброєння, — урочистого проголошення Президентом, що Америка не вживатиме атомової зброї — збільшення видатків на створення варстатів праці та на все, що пов'язане з „правами людини". Поруч із вимогами політичного і мілітарного характеру той Комітет ставить руба теж потребу повних прав без найменшої дискримінації для гомосексуалістів та фінансування з державної каси абортів...

Демонструє американський ліберальний табір проти „реґенізму", демонструє проти реформ, які ведені задля переродження американського народу в напрямку до консерватизму, традиціоналізму, зросту моралі в особистому, родинному й громадському житті. Економічна криза з великим безробіттям сприяє демагогії і створює добру почву для ворожої аґентурної роботи. „Ню Йорк Таймс" має повну рацію: Москва радіє отими американськими і західньоевропейськими пацифістичними демонстраціями, бо вони йдуть по лінії інтересів совєтської імперії. Але страйкувати і демонструвати вільно тільки на Заході, в Америці, в Канаді, в країнах Західньої Европи. Хто захотів би демонструвати у Москві — того негайно схоплять каґебісти і в найкращому випадку відішлють найближчим літаком за кордон якщо йдеться про туристів, але коли це громадяни СССР, то їх засудять, як „ворогів народу" на довготермінову каторгу або зашлють до „психушок".

Немає чого дивуватися спантеличеним сірим людям, що вони кричать перед Білим Домом „Не хочемо війни" та „Хочемо хліба, а не гармат". Але можна дивуватися високоосвіченим політикам і державним мужам, таким, як колись амбасадор у Москві, професор університету, видатний економіст, Джордж Кеннан, один із головних архітектів злощасної конференції у Ялті у 1945 році, можна дивуватися, що він і його однодумці не перевели ще ревізії своїх поглядів про конечність зберегти російський „великопростірний господарський обшир" і що вони по нинішній день не позбулися злочинно-наївної віри в миролюбність совєтської імперії і в можливість „договоритися" з кремлівськими володарями про ліквідацію стратегічної зброї і про „вічний мир". Москва напевно витрачає велетенські суми, на підсичування пацифістичного руху в ЗСА і в Західній Европі та водночас, коштом найпримітивніших потреб свого населення, далі зброїться — не ради миру, а ради щораз дальшого поширювання своєї „сфери впливів".

Настрої маси дуже хиткі, химерні і змінливі. Теперішні демонстрації в Америці минуться, з покращанням господарської ситуації, із зменшенням числа безробітних та з дальшим зростом престижу ЗСА у широкому світі прийде й поворот давньої популярности Роналда Реґена в американському суспільстві.

Було б чудово, як би демонстранти з-перед Білого Дому полетіли демонструвати перед мурами Кремлю!

Іван Кедрин

ЧИ МОЖЕ ВІДБУТИСЯ IV СКВУ?

Секретаріят Світового Конґресу Вільних Українців проголосив своє рішення перевести в наступному році вже четвертий з черги Світовий Конґрес СКВУ.

Перший відбувся у Ню Йорку в днях 12-го-19-го листопада 1967 року, другий у Торонто в першому тижні листопада 1973 року, третій знову в Ню Йорку 11-го-26-го листопада 1978 року.

Перший Світовий Конґрес Вільних Українців перейшов вже до історії заморської України, як могутній вияв єдиного солідарного протисовєтського фронту цілої української вільної громади в діяспорі. Це була безумовно найважливіша подія в історії української еміґрації (і поселення) після Другої світової війни, найважливіша і найбільш конструктивна, поруч із відновленням зреорганізованого Державного Центру Української Народньої Республіки на чужині 10-го червня 1948 року. Новий Конґрес СКВУ має, як це правильно ствердило „Звернення Президії Секретаріяту СКВУ" („Свобода" з 17-го квітня 1982 року ч. 72), „Задокументувати перед світом непохитну волю українського народу боротися за відновлення самостійної соборної української держави". Але така маніфестація матиме тільки тоді вартість, коли і IV СКВУ буде таким, як був його перший попередник з 1967 року, та й подекуди й наступні два СКВУ (абстрагуючи від технічної і ділової підготови), себто, коли це буде водночас маніфестацією єдности всієї української вільної громади — на принциповій державницькій і протимосковській базі.

Як же виглядатиме ця єдність на тлі теперішнього внутрішнього роз'єднання?! У третій точці згаданого вгорі „Звернення" Секретаріяту СКВУ читаємо, що завданням СКВУ є об'єднати організаційно всіх українців, громадян і жителів країн вільного світу, щоб забезпечити тісну співпрацю між ними". Це звучить дуже гарно, але як можна „організаційно" об'єднати всіх українців у вільному світі, коли стрижень нашого вільного суспільства — українська громада в Америці розбита, розсварена, роз'єднана?! Адже справа не у формальному, паперовому, чи навіть назверхньому гурра-патріотичному маніфестуванні єдности, а в єдності насправжній, духовій, такій, в якій правильно згадувана у „Зверненні" співпраця була б можлива і конструктивна.

Згода — перед СКВУ

Такої єдности не можна переводити щойно на самому Конґресі, бо досвід з попередніми двома Конґресами показав, що, залишивши щойно Конґресові проблеми внутрішньої єдности і співпраці — Конґресові грозить провал. Трудно уявити собі, як можна б зорганізувати IV СКВУ і казати йому „плавати", коли громада роз'єднана всередині, та маніфестувати назверх єдність супроти спільного ворога. Таку духову й організаційну єдність треба привернути перед Конґресом і не породжувати новий Конґрес з первородним гріхом — внутрішнього розсварення.

Після злощасного XIII Конґресу Українців Америки в усіх органах Визвольного Фронту, який „переміг" на цьому ж Конґресі, захопивши в свої руки „владу", — посипалися безприкладні лайки проти всіх опонентів, себто тих 27-ми українських установ і організацій, представники яких вийшли із залі нарад Конґресу на знак протесту проти способу його зорганізування і ведення. Появилася загальна, так мовити, принципова характеристика всієї української громади, репрезентованої на цьому XIII Конґресі Українців в Америці. Отож ми почули, що на XIII Конґресі були репрезентовані два табори — патріотичний, державницький зорганізований у Визвольному Фронті, та ліваць кий, пристосуванський, совєтофільський, що його репрезентували всі ті, які вийшли із залі і не хотіли повинуватися новому „легальному" однопартійному проводові. В офіційному органі Організації Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧСУ), яка є центральною і найчисленнішою та найважливішою частиною Визвольного Фронту, ми читали, що як янголи не можуть погоджуватися і співпрацювати з дияволами, так само патріоти-державники з Визвольного Фронту не можуть йти на компроміси і співпрацювати з лівaками, пристосуванцями і совєтофілами.

Ці і їм подібні лайки й образи з боку Визвольного Фронту на адресу всіх інакодумаючих українських вільних людей створили атмосферу, в якій неможливо зійтись на спільну, урочисту, одностайну політичну маніфестацію, дарма, що всі ці „ліваки, пристосуванці і радянофіли" вважають, що вони ані трохи не є меншими патріотами і державниками від гурра-патріотичних, закоханих у революційній фразі „янголів" з Визвольного Фронту.

Якщо IV Світовий Конґрес Вільних Українців має стати знову величавою маніфестацією єдиного солідарного фронту вільних українців, то треба ще перед тим червертим СКВУ прочистити затруєну атмосферу. Не йдеться про образливі епітети, виписувані авторами, про яких можна сказати: „Господи, прости їм, бо

(Продовження на ст. 4)

Святослав Караванський

Дружня бесіда

ПИТАННЯ: Що є перше: свобода народу чи свобода людини?

ВІДПОВІДЬ: Ці дві свободи так органічно пов'язані одна з одною, що їх неможливо, як на мене, взагалі розрізняти. Бо без свободи народу немає свободи людини, а без свободи людини немає свободи народу.

Коли в якійсь країні нема ні людської свободи, ні національної свободи то, захищаючи одну з цих свобід, ми заразом захищаємо й іншу. Якщо хтось у такій країні захищає людські свободи, то це не значить, що він виключає з цих свобід національні свободи, бо в усіх сучасних правових документах (наприклад, у „Всесвітній Декларації людських Прав" національні права включено до прав людських. Щоправда, у переліку людських прав, право кожного народу на самостійне і незалежне існування поставлено на перше місце. Цим підкреслено першорядність національної свободи серед усіх інших свобід. Та так воно і є: національна свобода є перша, найголовніша людська свобода.

Знову ж таки, якщо хто захищає національну свободу, то це не значить, що людські свободи його не обходять. Національна свобода — це і є перша людська свобода.

Отже, мені здається, що протиставляти захист людських прав захистові національних прав — немає ніякої потреби. І той, правозахист, якщо він дійовий, активний, молодий, а не словесний та крутійський — це захист інтересів поневолених народів. Проте, не треба забувати, що через велику питому вагу для українців саме національних прав, підкреслення чи наголошення у правозахисній діяльности самих тільки людських прав, безперечно, може викликати незрозуміння і певну настороженість в українському середовищі. Бож і справді, як це так, щоб українець обходив мовчанкою ту рану, яка йому найбільше болить? І українські правозахисники в Україні не обходили і не обходять цієї рани.

Тому абсолютно правильно роблять ті громадські чинники, які не відділяють ці права одно від одного і свою діяльність скеровують на захист людських та національних прав, підкреслюючи тим першорядність національного права у ряду людських прав.

Я, особисто, стою за те, щоб не розділяти ці права, а, навпаки, об'єднувати їх. Політична зрілість, тактовність та мудрість саме цього і вимагає. Вимагає цього і здоровий та мудрий потяг до співпраці усіх антиколонізаторських сил. Навпаки прагнення до розмежування, до роздрібнення, до сектантської відокремлености відділяє людські права від національних. Для тих, хто народжений ворогувати, а не співпрацювати, головне знайти причину для ворогування. І він знаходить її там, де її, фактично, нема, бож і національне право і людські права, ставши реальністю, збільшують загальний потенціял світової свободи, і цей потенціял однаково важливий і для окремої людини і для цілого народу.

Анатоль Камінський

НА МАРҐІНЕСАХ КОМСОМОЛЬСЬКОГО З'ЇЗДУ

II

На думку Корнієнка, в металурґійній і гірничобудівничій промисловості „насамперед... треба поповнити ці галузі молодими кадрами", „підвищити ефективність шефства (зокрема) над вугільною промисловістю" і в тому пляні „направити за комсомольськими путівками понад 20 тисяч юнаків та дівчат"... Для цього „у ці дні завершується теж формування нового трьохтисячного загону, що носить ім'я XXIV з'їзду комсомолу України", „який і заповнить трудові колективи вугільних підприємств". Одночасно: „по справжньому ударним фронтом має стати розвиток громадського тваринництва" і „у нинішній п'ятирічці для роботи в тваринництві необхідно послати за комсомольськими путівками майже 100 тисяч юнаків і дівчат". В тому контексті „комсомольські організації наполегливіше повинні приводити в дію (навіть) такий резерв збільшення виробництва м'яса, як кролівництво..."

І вкінці, у свою чергу, всі ці ствердження і постуляти зафіксовано у резолюціях. І про „активну участь комсомольських організацій у розвитку базових галузей промисловості" і про вимогу „розвивати рух 'Тваринництво — ударний труд молоді'".

Підкреслення і вирізнення вугільної і металурґійної промисловости та тваринництва не припадкове. Незадовільний стан у вугільній і металурґійній індустрії прибирає зокрема гострих форм на тлі і в пов'язанні з загальним поганим енерґетичним станом совєтської економіки і оправдано непокоїть Кремль. Але це окрема тема. Це саме, зрештою, але у ще більшій мірі, стосується теж сільського господарства, яке є в перманентному кризовому стані і в якому тваринництво є якраз ще „кризою у кризі". І це помимо того, що в останньому десятиріччі поважно зросли капіталові інвестиції якраз у сільське господарство. Згідно з совєтськими даними, вони виносили в роках 1971-75-26 відсотків усіх економічних інвестицій, у роках 1976-80-27 відсотків і такий же процент передбачається на роки 1981-85. Тим не менше, СССР мусить далі імпортувати збіжжя, корм для тварин і м'ясо. І тим не менше, напр., в ділянці годівлі продуктивність дуже низька і сама продукція незадовільна і якісно і кількісно. За обрахунком німецького економіста і совєтолога Карла Ойґена Ведекіна американський фармер зуживає на вигодування 100 кілограмів (220.5 фунта) воловини — 3.1 годину, а свинини 1.3 години. В той сам час колгоспник потребує на цю саму вагу 55 годин для воловини і 39 годин для свинини. Не краще є і з радгоспником, який теж витрачає на стосовні годівельні ваги 42 і 20 годин У виду такого стану, ледве чи врятують совєтську економіку „комсомольські крілики"...

Що є на потребу, це далекойдучі економічні реформи структурального порядку, які єдині могли б зарадити постійно-кризовому станові совєтської аґрикультури і цілого народного господарства. В тому відношенні Кремль мусів би був вже давно зробити належний висновок хоча б із стану приватного сектора. За совєтськими даними, в роках 1976-77 приватний сектор випродукував 25 відсотків всього сільсько-господарського виробництва, при чому його участь у тваринництві виносила аж 31 відсотків. А при тому, наприклад, за даними з 1980 року приватний сектор посідав лише біля 2,6 відсотка орної землі (у формі присадибних площ) і в той же сам час він мав біля 30 відсотків всіх корів і біля 1/5 всього тваринництва.

На окрему увагу у всіх промовах і резолюціях з'їзду заслуговує підкреслення того, що попри все, вирішальним ключем до самого „економізму" є таки морально-психологічний і ідейно-політичний стан молоді, і зокрема комсомольських організацій. І при тому, бодай частинне визнання, що в тому відношенні далеко не все гаразд. Навпаки.

Щербицький говорив про це, що „нас не можуть не турбувати навіть поодинокі випадки недисциплінованості окремих молодих людей, а тим більше прояви споживацького ставлення до життя", „незрілість молодих людей", які нездібні „дати відсіч наклепницьким випадкам буржуазної пропаганди", або „які виявляють нездоровий інтерес до пошлих творів буржуазної масової культури, а то й з'являються в громадських місцях у непристойному вигляді".

Пастухов жалувався на це, що „у поводженні певної частини молоді виявляється ще... споживацьке ставлення до життя, міщанська психологія", що навіть серед тих, названих Ґорьким „комсомольських орлів" трапляються такі „орли", які „лише свій курник намагаються прикрасити й імпортними меблями, і кришталем, і килимами"... (Виглядає, що лише номенклятурі з допуском до спецрозподільників з „дефіцитними" скандинавськими меблями, французькими коньяками і парфумами та західнім кришталем — можна це

(Продовження на ст. 4)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Диригує Володимир Божик

(З НАҐОДИ ПОЯВИ ПЛАТІВКИ ХОРУ „КОБЗАР" В ЛОС АНДЖЕЛЕСІ)

У продажі появилась довгоочікувана, рідкісна, може навіть вийняткова платівка мішаного українського національного хору „Кобзар" в Лос Анджелесі, під мистецькою диригентурою Володимира Божика, що є одним із найкращих наших кількох справжніх диригентів на поселеннях. Можна твердити, що коли йдеться про наші мішані хори на платівкових записах, від прибуття українських поселенців до ЗСА, себто десь від 1949-1981 років, то це буде найкраща — досі платівка, якою наша громадськість може повеличатись. Суттєве діло ще і в тому, що „Кобзар" не розпоряджає ані численними, ані якимись вийнятковими голосами. В наших більших осередках є куди кращий голосовий матеріял. Навіть самий хор чисельно невеликий, до 40 членів і голоси як жіночі, так і чоловічі — пересічні. Просто такі, які можна знайти в кожній місцевості, де живуть українці. Навіть „контристів" немає. Однак сама платівка, головно якщо йдеться про мистецтво хорового співу — взірцеве. Чия це заслуга? Кожному ясно, що вчинили це талант і магія диригування В. Божика. Він мусів вкласти в цей спів неймовірно важкий труд і працю.

Крім диригента окрасою хору є ще одна непересічність, а саме акомпаньяторка „Кобзаря", колишня ню йоркчанка, прекрасна піяністка, Леся Вахняних-Куриленко. Часом ви не знаєте чи слухати хору чи насолоджуватися грою Лесі. Не дарма музичний Ню Йорк і досі згадує і тужить за нею. Як багато людям відомо, що Божик, з бігом літ, міг був знайтись і в Ню Йорку, як диригент „Думки",

Якими ж то додатніми і зразковими прикметами височіє „Кобзар" понад іншими хорами? Поминаючи підбір репертуару, який, у цілому, є добрий, а навіть політично — актуальний, звертає на себе увагу, перш усього, знаменита рівновага голосів. Тут жаден голос

(Продовження на ст. 4)

Ігор Качуровський

ШІСТДЕСЯТ ПЕРШИЙ РІК ПРАЦІ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

У найавторитативнішому великодержавному міжнародному університетському довіднику „The World of Learning", що реґулярно, ось уже четверте десятиріччя, публікує інформації про офіційно визнані університети цілого світу (там зазначені: назва університету, держава, місто, викладова мова, адреса, імена ректора, проректора, деканів, нарешті — звичайних професорів та викладаних предметів), у цьому довіднику протягом останніх десяти років подаються дані про український Вільний Університет у Мюнхені.

Як рівний з рівними співпрацює Український Вільний Університет з багатьма університетами Европи, в тому числі із достославною паризькою Сорбонною. У співпраці із Сорбонною відбувся науковий симпозіюм, присвячений творчості Івана Франка, а згодом спільними силами обох університетів видано збірник матеріялів цього симпозіюма. У квітні цього року там само влаштовано симпозіюм про творчість Лесі Українки. Відомий серед усієї української діяспори сенатор Павло Юзик, під час урочистого надання йому титулу почесного доктора УВУ, у своїй промові 5-го березня цього року сказав:

„Я прибув з-поза Атлантичного Океану, щоб одержати титул почесного доктора філософії, бо вважаю за велику честь відзначення з боку університету, який мусів і мусить перемагати великі трудноші для втримання незалежного центру української науки. Ми, мешканці вільних держав, цілком свідомі того, що вся навчальна система України, окупованої й поневоленої совєтсько-російським режимом від 1920 року, суцільно підпорядкована російським комуністичним та імперіялістичним цілям і програмам, нав'язаним за допомогою примусу та настрашення".

Справді, УВУ — найстарший екзильний університет світу: торік він святкував шістдесятиріччя своєї науково-педагогічної діяльности. Заснований у Відні 1921 року і перенесений того ж року до Праги, університет поставив собі за мету поширення української науки на засадах вільної наукової думки та історичної правди у протилежність до тенденції вищих навчальних закладів на території батьківщини під комуністичним тоталітарним режимом.

За празького періоду на філософічному та правничому факультетах УВУ викладали переважно колишні професори російських та австрійських університетів. Варто підкреслити, що протягом двадцятих і початку тридцятих років Український Вільний Університет у Празі — після закриття українського університету в Кам'янці-Подільському — лишався фактично єдиним університетом у цілому світі, бож на підсовєтській Україні в ті часи університетську і навіть загальну середню освіту було ліквідовано й заступлено вузько-фаховою (Так само, до речі, празька школа поетів — після масового знищення культури на Україні — була живим містком до поезії сучасности).

На празький період припадає пов'язаність з УВУ таких визначних науковців різних галузей, як Дмитро Антонович, Леонід Білецький, отець Августин Волошин, Іван Горбачевський, Станіслав Дністрянський, Дмитро Дорошенко, Андрій Яковлів.

Перші повоєнні роки ознаменувалися для університету, який переїхав, розгубивши бібліотеку та архів, з Праги до Мюнхену, двома „діялектично-протилежними" рисами: з одного боку наявність великої кількости студентства й професури, а з другого — брак власного приміщення, нестерпні матеріяльні обставини... та ще й клопоти з новим визнанням (яке пощастило здобути щойно 1950 р.).

Щодо професорського складу, то протягом тих перших повоєнних літ в УВУ викладали або співпрацювали з них такі наукові сили, яким міг би позаздрити будь-який університет світу. За традицією УВУ, в щорічних випусках „Index Lectionum" прийнято подавати лише імена відійшлих колеґ-професорів і вчених. Я хочу тут запровадити дещо інший підхід і назвати імена деяких працівників гуманітарних наук, чия діяльність протікала в річищі тих дисциплін, в яких я орієнтуюся і можу на власний розсуд, не повторюючи чужих опіній, скласти належне уявлення про цю діяльність.

Застерігаюся, що серед цього переліку будуть люди різних політичних переконань, і для мене назвати з пошаною ім'я науковця ще не означає поділяти ці переконання.

А тепер сам перелік:

Археологи: Михайло Міллер, Петро Курінний, Вадим Щербаківський.

Історики: Борис Крупницький, Лев Окіншевич, Наталія Полонська-Василенко, Панас Феденко.

Філологи: Зенон Кузеля, Андрій Коцевалов.

Літературознавці: Павло Зайцев, Володимир Державин, Дмитро Чижевський, Микола Глобенко.

Філософи: Олександер Кульчицький.

Я не назвав тут науковців з таких далеких мені дисциплін, як право, педагогіка, економіка, рівнож і тих, чия наукова діяльність з якихось причин відома мені невистачально.

Серед частини українського громадянства я зустрічав зневажливо-іронічне ставлення до УВУ, його професури та докторантів. Було б спрощенням зводити такі погляди до самих тільки підшептів з боку закинених у наші кола совєтських дезінформаторів. Причина, на мою думку, лежить значно глибше. Як ми усі, напевно, пригадуємо з історії українського письменства, Євген Гребінка аж умлівав з тієї причини, що, мовляв, „государ-імператор" зі своїми тілоохоронцями „изволит говорить на малоросійском наречии". Це те що зветься комплексом національної меншовартости.

Тому й жертвуємо на чужу установу (особливо, якщо вона „изволит говорить на малоросийском наречии"), кажучи фіґурально, карбованця, а на власну — копійку.

І виникає парадоксальна ситуація: десятки докторів УВУ, що серед них значна частина є водночас і його професорами, викладають або викладали в західньоевропейських вищих навчальних закладах (університетах, коледжах тощо), і до тих установ ставиться наш загал з належною повагою, а коли ті вчені приїжджають читати лекції в національному університеті, то їх зустрічає майже порожня викладова заля...

Д-р Казуо Накай попрощався з українцями

Кеймбридж, Масс. (ФКУ). — У вівторок, 30-го березня ц. р., зібрались члени УНІГУ разом із кількома представниками Бостонської громади у Факультетському клюбі Гарвардського університиту на спільний полуденок, щоб у дружній атмосфері попрощати наукового співробітника УНІГУ. Докторант із спеціялізацією в історії України Казуо Накай, по майже дворічному перебуванні в Гарварді на студіях україністики від'їздить до Токіо.

Ось його прощальне слово:

„Вже більше як двадцять місяців пройшло після того, як я приїхав до Америки. Я не можу вірити, що я буду в Токіо в кінці цього тижня. Але життя таке є.

Моя мета в Америці була така: навчитися української мови; познайомитись з видатними українськими письменниками; спробувати зрозуміти українську історію в ширшій перспективі.

Коли я був в Японії я не вмів говорити жадного слова по-українськи. Коли проф. Пріцак був в Японії три роки тому, ми говорили про Шевченка, і я сказав по-російськи про недавно надрукований „Шевченковский словарь." Проф. Пріцак сказав: — „Ні, по-українськи не є 'Шевченковский словарь,' але є 'Шевченківський словник' ". Така була моя українська мова. А тепер, звичайно, не зовсім ще, але можу трошки говорити. Я вже говорив по-українськи три рази перед українцями. Це майже неймовірно, тому що я трошки полохливий з роду. Я дуже вдячний моїм учителям, панам Вікторові Остапчукові, Юрієві Мігайчукові, Романові Коропецькому, Максимові Тарнавському і Юрієві Гаєцькому за їх терпеливість та хист.

Щодо української літератури в Японії я не читав жадного українського письменника, крім Шевченка. А протягом мого перебування в Америці я досить читав і тепер знаю праці Стефаника, Тичини й інших. Я дуже дякую проф. Грабовичеві за його чудове керівництво. Я думаю, що українська література така багата й обдарована, що вона гідна уваги найменше десяти японських спеціялістів.

Щодо української історії, я вже в Японії трошки вчився про українську революцію від тисяча дев'ятсот сімнадцятого до двадцять першого року. Про інші періоди моє знання було неясне й фрагментарне. Тепер я відчуваю, що моє знання української історії багато поширилося, і тепер я можу бачити українську історію як суцільну історію від Київської Руси до колективізації. Я дуже вдячний проф. Пріцакові й проф. Сиснові за їх стимулюючі лекції та семінари. Як історик, це дуже важливе, що я знаю високий рівень міжнародних вчених з української історії. Я ще не дійшов до ступеня міжнародної вчености, але бодай знаю рівень, а це важливе для мене.

Я також задоволений, що міг зібрати багато матеріялів для майбутніх студій української історії та літератури. Тепер в Токіо є основні знаряддя для них. Я дуже дякую панні Оксані Процик і пані Тролле за їх добрі поради та поміч.

Одною з найкращих речей, чого я не сподівався, ідучи сюди з Японії, було те, що я міг познайомитись з багатьма українцями в Америці, в Ню Йорку, в Маямі й зокрема в Бостоні. Вони всі дуже приємні й я буду завжди вдячний їм за доброту та гостинність.

Вкінці я хочу сказати про наш інститут (УНІГУ). Цей інститут найкращий не тільки через його академічний й інтелектуальний високий рівень, але також через родинну атмосферу. Звичайно, ви знаєте, хто батько й хто дядько. Я дуже щасливий, що я міг побувати в такім чудовім інституті. Я хочу повернутись до інституту коли-небудь.

Так, як ви знаєте, українські студії в Японії тепер тільки почались. Але я певний, що зацікавлення до України збільшиться швидко. Й я хочу, щоб ми могли встановити „TURI" (Tokyo Ukrainian Research Institute) в Токіо.

Ще раз сердечно дякую за Вашу доброту, що її я ніколи не забуду. Я бажаю Вам всім здоров'я, успіхів і многая літа!".

РЕЧНИКИ БАГАТЬОХ ВЕЛИКИХ МІСТ нарікають, що федеральний Уряд, у своїх заходах поборення численних контрабанд, які перевозили різного роду наркотики з Південної Америки до З'єднаних Стейтів Америки, переважно через Флориду, відтягнув з міст поважну кількість добре вишколених службовців і поліцистів та перекинув їх тимчасово до Флориди. Тимчасом, велика частина наркотиків продісталась до великих метрополій і продавці почали облягати університети, коледжі, середні школи, парки і взагалі усі публічні місця, зокрема ті, у яких збирається молодь, щоб продати свій „товар". Очевидно, міські власті не мали змоги кинути на поборення наркотиків потрібної кількости агентів і наркоманія у таких великих містах як Ню Йорк, Чикаґо, Лос Анджелес й інших стала епідемічною. Голова комісії для поборення наркотиків в Палаті Репрезентантів, конгресмен Ліо Зеферетті, висловив своє незадоволення такою тактикою і перестеріг Адміністрацію, щоб вона на робила масових пересунень персоналу, бо наркотиками в однаковій мірі загрожені усі місцевості ЗСА.

Плідне тридцятиріччя

У 1981 році сповнилося якраз 30 років, відколи в місті Вінніпеґу постав Інститут Дослідів Волині і Товариство „Волинь", які прийняли на себе дуже почесне завдання—видавати і розповсюджувати українську книжку. За минулі роки волиняни, зорганізовані в згаданих організаціях, видали понад сорок менших і більших видань. Але рік 1981 був для них більш успішним, бо в тому році волиняни видали такі праці:

„Поетика Лесі Українки" Т.Горохович; „Українські письменники в Канаді" Ол. Гай-Головка; „Літературні жанри" А.Юриняка; „Українські канти" д-ра П.Маценка; „Вітер з Волині" М. Подворняка; „Армія без держави" отамана Т.Бульби-Боровця; „Етимологічно-семантичний словник" том І Митрополита Іларіона.

Крім того, в минулому році волиняни перевидали в другому виданні такі праці: „На білому коні" У.Самчука; „Від Єрусалиму починаючи" Митрополита Андрея; „Історія української літературної мови" Митрополита Іларіона; „Дохристиянські вірування українського народу" Митрополита Іларіона.

Тепер уже здані до друку: „Етимологічно-семантичний словник" т. II Митрополита Іларіона; „Слов'янські стародруки в Канаді" д-р Іраїди Тарнавецької; „Літопис Волині" чч. 14-15, а також незабаром буде зданий до друку „Краєзнавчий словник Волині й Волинського Полісся" проф. О.Цинкаловського, в якому кожний волинець знайде своє рідне село, місто чи хутір.

Щоб здійснити оті видавничі пляни, Інститут Дослідів Волині й Т-во „Волинь" потребують фінансової помочі своїх земляків-волинян, а також інших людей доброї волі, а тому проголошують таку передплату: хто до кінця 1982 року пришле на адресу ІДВ чи Т-ва „Волинь" у Вінніпеґу одноразову пожертву в сумі 100 долярів, той негайно отримає перший том „Етимологічно-семантичного словника", а потім отримає дальші його томи. Крім того, такий передплатник також отимає всі томи „Краєзнавчого словника Волині й Волинського Полісся". Кожен том згаданих словників потім коштуватиме понад 25 долярів, але всі ті, що внесуть тепер свою передплату в сумі 100 дол., нічого доплачувати не будуть.

Закликаємо всіх наших волинян і всіх українців, які люблять свою книжку, скористати з нашої пропозиції, яка є дійсною тільки до кінця 1982 року. У всіх справах слід звертатись на адресу: Research Institute of Wolyn, P.O. Box 606, Winnipeg, Man. Canada, R3C 2K3.

Конкурс Літературного Фонду св. п. Лесі Дзядів-Кульчицької

28-ий курінь Уладу Пластових Сеніорок „Верховинки" проголосив Конкурс Літературного Фонду в пам'ять помершої членки куреня, св. п. Лесі Дзядів-Кульчицької на літературну творчість у поезії і прозі.

Участь у цьому конкурсі могла брати молодь в юнацькому віці, приналежна до молодечих організацій Пласт, СУМ та ОДУМ в усіх країнах поселення. Цей конкурс був проголошений в молодечих журналах „Юнак", „Крилаті" та „Молода Україна", як рівнож в українській пресі.

До жюрі цього конкурсу ввійшли: Богдан Бойчук, Валентина Юрченко і Олександра Юзенів. Реченець для надісланих літературних творів закінчився 31-го грудня 1981 року.

Після розглянення надісланих творів жюрі призначило такі нагороди:

1) нагороду в сумі 150 дол. ст. пл. Тасі Сагайдаківській з Торонто, Канада, за вірш „Гори"; 2) нагороду в сумі 80 дол. — пл. Оленці Калитяк з Дітройту, ЗСА, за вірш „Буття";

Крім того відзначено вірш пл. юн. Святослава Мазурика з Парижу, Франція, „Кобзарі" та оповідання пл. Марка Мазуркевича з Філядельфії, ЗСА „Чи так і буде?" (по 20 дол.)

Курінь „Верховинки" плянує в майбутньому продовжувати такі літературні конкурси для заохочення нашої молоді писати і творити та для вшанування пам'яти своєї незабутньої членки, св.п. Лесі Кульчицької.

О.Кузишин
„Верховинка"

Друга частина Загальних зборів „Зарева" в Дітройті

Дня 14-го листопада 1981 року відбулися в Дітройті, Миш., відновлюючі Загальні збори „Зарева". Відновлений відділ „Зарева" в Дітройті очолив Юрій Левченко.

У суботу, 13-го лютого ц.р., в приміщенні Спортового Т-ва „Черник" відбулася друга частина Загальних зборів відділу „Зарева", щоби укомплектувати управу відділу; ще раз переглянути, передискутувати й уточнити основні завдання відділу та намітити конкретний плян праці відділу на наступний рік.

У висліді дискусії над напрямними діяльности „Зарева, що були прийняті на Зборах 14-го листопада 1981 року, рішено, що у своїй діяльності „Зарево" повинно зосереджуватися над такими головними завданнями:

1) Жваво цікавитися процесами, що проходять в Україні й в міру своїх спроможностей і можливостей допомагати цим процесам. Всім нам, зрешгою, ясно, що остаточна мета цих процесів це—самостійна соборна українська держава, без постання якої вся праця й весь наш труд на поселеннях підуть намарно.

2) Допомагати поодиноким кандидатам у їхніх виборчих акціях і в той спосіб організувати серед американських політичних діячів приятелів для української справи.

3) Ті з нас, що мають відповідні здібності й можливості, повинні самі активно включатися в американське політичне життя й з позиції здобутих виборчих становищ допомагати Україні.

На наступну однорічну каденцію збори вибрали управу у такому складі: Юрій Левченко—голова; Зенон Чорній—заступник голови; Марко Ліскївський—організаційний референт; Рома Тоб'янська—секретар Юрій Макуляк—скарбник.

ТІЛЬКИ УКРАЇНСЬКА МОВА

У тексті вістки під назвою „Плянується Літній курс української мови в Ню Полц, Н.Й." („Свобода" з п'ятниці, 23-го квітня, ч. 75), було помилково надруковано, що там йтимуть виклади теж української літератури. Насправді у коледжі Стейтового університету буде трикредитовий курс інтенсивного вивчення тільки мови — на початковому і середньому рівні. Інструкторами будуть філолог проф. д-р Володимир Бакум та викладач Оксана Бакум. — Ред.

Вісті з Денверу

У вівторок, 6-го квітня, голова денверського відділу СУА Оксана Мошинська, донька визначного українського маляра Володимира Мошинського, дала лекцію про українську вишивку. Лекція відбулася на реґіональному семінарі організації Кавнтед Тред Сосаєті оф Америка.

О. Мошинська, авторка двох альбомів про українську вишивку, познайомила слухачів з історією української вишивки, її реґіональні особливості, про матеріяли та нитки до вишивання, природні краски та різноманітні шви. Вона роз'яснила, в чому саме полягає народне мистецтво, де творчість являється більш колективного ніж індивідуального характеру. Тому що учасники семінару, 64 жінки і один чоловік, були добре ознайомлені з технікою вишивання, лекція відбулася на високому рівні.

Читаючи різні журнали, що торкаються вишивок та розмовляючи з багатьма особами, зацікавленими вишивками, Оксана Мошинська запримітила, що поміж американцями все більше і більше виробляється зацікавлення етнічною вишивкою. Цей семінар був присвячений етнічній вишивці.

В таких умовинах, де думки людей могли б сприятливо послужити поширенню українського народного мистецтва поміж не-українцями, нам українкам, справжнім майстрам української вишивки, треба б було саме тепер уживати наші впливи для ознайомлення та поширення такої гарної галузі української культури. Все це можна осягнути, влучившись в організації, які займаються вишивками. В Америці й Канаді є кілька таких організацій з відділами, розкиненими по більшості міст північноамериканського континенту. Одна з них є „Ембройдері Ґілд".

Будемо сподіватися, що наше жіноцтво зверне на це увагу та включиться до праці пропаґування української вишивки.

Арета Колодій

Добрий приклад

Старший відділ Української Православної Ліґи при Церкві Святого Вознесення у Мейплвуді, Н.Дж., в суботу, 10-го квітня ц.р., після Служби Божої, в парафіяльній залі зробив прийняття для всіх старших парафіян церкви, які мають по 60 або більше років життя.

При вході до залі старших осіб-пенсіонерів зустрічала заступниця голови старшого відділу УПЛ Розмарі Кезловська, пришпилюючи кожному і кожній гарну квітку.

Понад 50 осіб, старших віком парафіян, засіло за гарно прибрані столи, прикрашені живими квітами.

За головним столом сиділи: настоятель церкви о. Іван Накснечний з сином Михайлом (паніматка, як член Ліґи, в той час обслуговувала гостей), паніматка Ольга Буката, довголітня голова сестрицтва Святої Покрови, Антоніна Юрова та староста церкви Михайло Павленко.

Отець Іван поблагословив обід і, піднявши тост, започаткував відспівання „Многая Літа" в інтенцію пенсіонерів.

Отець Іван, привітавши гостей, своїх парафіян, в короткому слові зазначив, що ініціятива вшанувати старших віком людей нашої парафії походить від самої організації УПЛ.

Під час обіду можна було почути вислови задоволення, що наші діти зробили для нас, батьків, таку милу несподіванку, погостивши нас таким смачним обідом. Про це відмітив у своєму слові парафіянин, поет Мусій Матула. Від усіх присутніх, а зокрема від всіх старших осіб, подякував сердечно всім працівникам Ліґи К. Степовий.

Заступник голови відділу Р. Кезловська висловила задоволення з того, що на їхнє запрошення прибуло так багато парафіян, що їхня праця не була даремною, а головно, що все членство Ліґи є морально задоволене, що і воно могло чимось прислужитися старим людям нашої церковної громади.

Настоятель церкви о. Іван сердечно подякував всім членам Ліґи за їхній труд і жертвенність, яку вони проявили для старших осіб нашої церковної громади. Він подякував також і всім присутнім, які прийшли на заклик молоді і проявили до неї свою вдячність. Присутні бурхливими оплесками, як нагороду за труд молоді, зустріли виконавців цієї не абиякої події.

К.Степовий

РЕЧНИК ДЖОЗЕФА Л. ОЛЛБРИТТОНА, потенційного покупця найбільшої газети в ЗСА нюйоркського щоденника „Дейлі Нюз", заявив, що Оллбриттон погодиться на відновлення переговорів з 11-ма профспілками, якщо власник газети, чикаґська компанія „Трибюн", погодиться на продовження реченця переговорів на чергових 30 днів.

У ЛМКЛЮБІ ВІДБУДЕТЬСЯ ВЕЧІР „НАШ ЛЬВІВ"

Ню Йорк, Н. Й. — Із Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в п'ятницю, 30-го квітня ц.р., о год. 7:30 вечора, тут у приміщеннях цього Клюбу, при 136 Друга авеню, відбудеться клюбовий Вечір на тему: „Наш Львів — у поезії пісні і прозірках".

Участь у програмі цього Вечора візьмуть: Христина Карпевич, д-р Осип Оришкевич, інж. Тарас Грицай та Степан Крижанівський.

У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ВІДБУДЕТЬСЯ ЗБІРКА НА ПОТРЕБИ СКВУ

Філядельфія, Па. (П. Тарнавський). — Згідно із закликом Президії Світового Конгресу Вільних Українців, вже в неділю, 2-го травня ц.р., проведе Конґресовий Комітет Української Громади у Філядельфії збірку фондів на потреби СКВУ перед всіми місцевими українськими церквами. Уповноважені збірщики Конґресового Комітету Української Громади будуть носити відзнаки-жетони СКВУ.

НАЙМЕНШИЙ КАНТОН ШВАЙЦАРІЇ, ЯКИЙ МАЄ таку саму автономію, як і всі інші — Аппенцель-Іннерґоден, відбув референдум у справі рівноправности жінок у голосуванні в містах та в цілому кантоні. Досі жінки того кантону таких прав на мають і на майбутнє референдум ім тих прав не надав. Проти надання таких прав жінкам було 80 відсотків голосуючих (чоловіків), а тільки 20 відсотків за надання таких прав жінкам.

Греція змагає...

(Продовження зі стор. 1)

переберуть владу, то згідно з гаслами своєї партії відтягнуть Грецію з тієї европейської організації. Після перебрання влади соціялісти переконалися, що одна справа партійні гасла, а друга — нагодувати, одягнути населення та дати йому працю. І тому й на тому відтинку наступив зворот.

Соціялістичний уряд Греції перевів цілий ряд міжнародних заходів, які пошкодили в першу чергу йому й населенню Греції. Він відмовився дати свій військовий контингент до міжнародної військової формації на Синайському півострові. Формація постала без неї, а тепер вона, хоч йдеться про недалекі від неї простори, позбавлена будь - якого впливу у ній. Грецький уряд відмовився підтримати польський нарід у його спротиві Москві. І на цьому втратила Греція. Візита Ясіра Арафата в Атенах негайно після перебрання влади Папандреу і його королівське прийняття задоволили палестинських терористів і арабських екстремістів, з якими одначе нічого серйознішого зробити не можна. Одначе Папандреу ще не позбувся деяких раніших ілюзій. Незабаром прибуває до нього лідер Лівії, Муаммар Каддафі, який має намір і надію втягнути Грецію в свої авантюри.

Домовлення про цю візиту зроблено значно давніше, коли Папандреу ще не мав змоги пізнати фактичного укладу сил та зрозуміти в чому є інтерес Греції. Незабаром Папандреу плянує прибути до Вашінгтону й відбути політичні розмови з керівними особами американського Уряду, а в першу чергу з президентом Рональдом Реґеном.

На марґінесах...

(Продовження зі стор. 2)

робити. І одночасно: „не секрет, що значна частина порушень трудової дисципліни припадає на молодь.

У свою чергу за втертою схемою, Корнієнко вкінці поставив крапку над всіми „і". Він підкреслив, що треба посилено плекати „політичну пильність" та „давати рішучу відсіч будь-яким проявам ворожої ідеології, спробам очорнити радянську дійсність", „оголосити рішучий бій безгосподарності, марнотравству."

Це й зафіксовано в „резолюціях з'їзду", в яких сказано, що в „умовах загострення ідеологічного протиборства... необхідно постійно дбати про поліпшення патріотичного й інтернаціонального виховання молоді", „виховувати її в дусі суворого дотримування норм комуністичної моралі правил соціялістичного співжиття... зміцнювання молодої сім'ї... аргументовано й оперативно викривати наклепницькі випадки буржуазної пропаґанди.. рішуче боротися з проявами споживацького ставлення до життя,.. ширше залучати комсомольців до діяльности добровільних народних дружин" і до „військової підготовки".

У контексті того всього слід, однак, вказати на певну „специфіку" у стосовній матерії, що її лише загально згадав Щербицький і Пастухов, принаймні згідно з надрукованими стенограмами промов. Більш різким відгомоном вона відбилась у „резолюціях" у формулі: „всебічно роз'яснювати молоді значення ленінської національної політики КПРС" і „посилити атеїстичне виховання, індивідуальну роботу з молодими віруючими..." Тут вже самому шефові комсомолу, Корнієнкові, припало завдання сконкретизувати і підкреслити дві дуже засадничі та пекучі проблеми дня, які окремо не дають спокою Москві і її губернаторам в Україні. Йдеться про націоналізм і релігію. Він сказав: „Комітети комсомолу повинні забезпечити глибоке вивчення молоддю постанови ЦК КПРС 'Про 60-річчя утворення СРСР', яскраво й дохідливо пропагувати історичне значення утворення та розвитку СРСР... аргументовано викривати буржуазно-націоналістичні, сіоністичні й ревізіоністичні фальсифікації історії нашої країни, ленінської національної політики КПРС..."

Це поперше. І подруге: комсомольські організації зобов'язані давати рішучу відсіч спробам церковників та сектантів відвернути увагу певної частини молоді від суспільного життя, відвести її в ілюзорний світ релігійних забобонів. Модернізуючи свою ідеологію, церковники силкуються створити так звану молодіжну церкву. Особливу ставку вони роблять на дітей із сімей віруючих, активно шукають серед молоді майбутніх проповідників... „За прорахунки в атеїстичній роботі доповідач віддав критиці Хустський район комсомолу, ряд інших комітетів комсомолу Закарпатської, Донецької, Тернопільської, Ровенської, Івано-Франківської та інших областей".

Свій епіграф до „Комуністичного маніфесту" Маркс і Енґельс починали словами: „Привид бродить по Европі — привид комунізму". Якщо б вони сьогодні були в живих, їм прийшлося б писати на 60-му році комуністичного Совєтського Союзу: „Привид бродить по країні комунізму — живий 'привид' націоналізму і релігії..." При умові, очевидно, що їх обох Андропов не посадив би вміжчасі у Луб'янку, чи в Чистополь „за ревізіонізм і сіонізм".

Чи може...

(Продовження зі стор. 2)

вони не знають, що творять. Йдеться про дуже сутній принцип: чи Визвольний Фронт, який підпорядкував собі Український Конгресовий Комітет і тим самим став силовим чинником, який гратиме вагому ролю в організуванні й переведенні IV Конґресу, — визнає надалі авторитарний монопартійний принцип, чи він готов завернути на позицію, яку займав у попередніх СКВУ, позицію плюралізму української вільної громади.

Партократія

Визвольний Фронт не може вибачити генералові Григоренкові його теорії про „партократію", дарма що та теорія, хоч дискусійна, знаходить деякі виправдання в поведінці всіх тих видатних українських комуністів, які спричинилися і спричиняються до русифікації України та скріплюван ня російсько-большевицької імперської потуги, як ось голова компартії України Щербицький, який переводить конґрес своєї партії російською мовою, чи прис тосуванські лідери Спілки „радянських" письменників, які роблять те саме. То хай же і лідери Визвольного Фронту не вводять партократії в українську вільну громаду, хай признають істину, що у 80-тих роках в Америці чи Канаді годі стосувати методи з перед 60-тих років в Західній Україні. Паки й паки треба повторяти, що кожна конструктивна ідея еволюціонує, включно з ідеєю християнізму, засновником якої був дві тисячі років тому Богочоловік. Бо християнізм з доби Святої інквізиції не є християнізмом з доби Другого Ватиканського Собору. Коли ідея націоналізму має бути творчою і конструктивною, такою, яка об'єднувала б цілу вільну громаду, то мусить еволюціонізувати в сторону демократії, себто визнання плюралізму українського цивілізованого суспільства.

Кожний Світовий Конґрес Вільних Українців є доказом на перемогу українського націоналізму. Українським націоналістом в часі поневолення України є кожний, хто прагне для України її державницького відродження. І IV Світовий Конґрес Вільних Українців може тільки тоді гідно і достойно відбутися та мати своє значення, коли не буде на ньому „янголів" і „дияволів", не буде поділу на ліпших і гірших патріотів, а будуть всі однаковими патріотами.

Новий український адвокат у Чикаґо

Лев і Леся Керичинські

Рада директорів Де-Пол університету іменувала Лева Керичинського викладачем предмету публічних фінансів у цьому університеті. Він буде викладати на курсах для міських, повітових та стейтових керівників фінансових відділів.

Він студіював у Де-Пол університеті політичні науки і психологію та одержав ступінь бакалавра з тих предметів. У тому ж університеті одержав ступінь маґістра із публічної адміністрації. Потім Л. Керичинський студіював право в Луіс університеті в Ґлен Елен, Іллиной, де одержав ступінь доктора прав. Тепер він працює над докторською працею на тему „Аналіза публічної політики"

Як адвокат-правник Л. Керичинський практикує право в Іллиной і заступає своїх клієнтів у судах: федеральному, податковому, в суді міжнародної торгівлі і у військовому апеляційному суді. Як уповноважений заступник повітового скарбника на повіт Кук, Лев Керичинський заступає його в спадкових справах і в інших справах, що відносяться до повітових фінансів.

Лев Керичинський одружений. Його дружина Леся Окрух-Керичинська здобула ступінь маґістра з лінгвістики і працює як заступник директора відділу інтенсивного навчання англійської мови в Іллинойському університеті - Чикаґо Сиркл. Обоє вони довгі роки працюють в українській громаді Чикаґо, зокрема серед молоді в організації СУМА, і неодноразово сповняли різні обов'язки у системі тої організації. Лев і Леся є членами 379-го Відділу Українського Народного Союзу.

Три ювілеї в одному

Ви, мабуть, завважили, що нам уже треба нового календаря, бо ні за Юліянським ні за Григоріянським нам не вистачає часу. Особливо мало нам субот і неділь. Нічого дивного, що люди почали конденсувати кілька подій у одну, а в кожну суботу і неділю улаштовувати стільки імпрез, весіль, „шаверів", базарів, що треба було б мати дев'ять життів, як кіт, щоб могти всюди ходити і в усьому брати участь.

Саме через брак часу в нас у Торонто відзначили на одному бенкеті аж три ювілеї.

У суботу, 27-го лютого 1982 року, в Українському Домі при вул. Кристі, відзначено: 40 років від заснування УПА, 30-річчя існування Товариства кол. вояків УПА в Канаді і 70-річчя Володимира Макара-Вадима. З цієї нагоди відбувся величавий бенкет, мистецька програма і забава. Страви смакували знаменито, кава - менше знаменито, але то добре, бо кава й так шкодить на серце і не треба її забагато пити. А на бенкетах — це закон, що кава виглядає бронзово, а смакує водно.

Мистецька програма мала короткі розміри навіть за метричною системою, промови не тягнулися в майбутнє покоління. Головний промовець д-р Богдан Крук - Мелодія перемінив свою святкову мову в делікатну пісню, що не воювала з нічним слухом.

По вечері (вибачте — по бенкеті!) явилася молодь. Маса молоді. Самі велетні. Обсіли столи, мов перелітні птахи. Випхали всю старшу ґенерацію на коридори, до буфету, до убиралень, а відтак — додому. І ми пішли додому, хоч ми ще не аж такі дуже старі, особливо в темному світлі ще досить добре презентуємось. Але хоч мене тягнуло танцювати, я не могла пробиватися (з колькою заздрости в серці!) через лави велетнів, мов через ліс, і не могла з іншими облягати бару, смоктати „дрінки" і журитися їхнім нищівним впливом на пам ороки й фіґуру. Тому пішла додому, хоч мій чоловік не мав нічого проти того, щоб ще трошки постояти коло бари.

На другий раз, хай колишні вояки УПА зроблять свій власний ювілей, з власним, почесним столом, в таємниці перед молоддю, щоб старша ґенерація і ми, представники преси та організацій, могли вигідно до музики робити скомпліковані еси-фльореси, зачудовуючи своїм хореографічним стилем тих, що під тягарем набутого лінивства ніколи не підносяться з крісел. І щоб о. Остапович не тільки мав час заспівати сольо „Владико неба і землі", але й мав час сказати промову, якої не мав часу сказати на цьому величавому, але не довгому 30-40-70-літті.

Віра Ке

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК усіх арабів, проклямований королем Савдійської Арабії Халідом для опротестування розстрілу ізраїльським вояком двох арабських богомольців у „святині на скелі" в Єрусалимі та поранення понад 30 інших, обхопив у більшій чи меншій мірі всі арабські країни. Хоч ні в якій країні не був він насправді генеральний, бо різні промисли, чи міста його не переводили, але все таки він залишив великі сліди. В деяких околицях Ізраїля, де араби мешкають компактною масою, страйк тривав декілька днів. До таких околиць належить Ґаза. В місті Ґаза та в цілій провінції страйк прибрав форми вуличної боротьби. Згідно з перевіреними вістками, на вулицях Ґази дійшло до стрілянини, наслідком чого був поранений один ізраїльський вояк та шість молодих арабів. Слідство проти ізраїльського вояка Алана Ґудмена, спричинника вбивства і поранень, виявило цілий ряд сумнівів. Постала правдоподібність, що крім Ґудмена ще й інші особи стріляли. Тільки дотепер не стверджено, чи ті особи були скриті між богомольцями, а чи вони виконували спільну з Ґудменом акцію нападу.

Дириґує...

(Продовження зі стор. 2)

не проявляє потуги і не „криє" інших голосів. Майже монолітня зіспіваність полонить слухачів. Чистота інтонації, дикція, темпи, фразування, акценти, бажаний і такий конечний настрій, форте і піяна, поступові зміцнювання та заникання тону, особливо в закінченнях, це всі ті виконавчо-мистецькі плюси, якими рідко котрий інший хор може почванитися. Рівночасно слухаючи від першої до останньої пісні, треба завжди мати на увазі, що це аматорський, а не професійний хор.

Деякі пісні виведені просто одноразово; наприклад Стеценкова: „Вкраїно мати" (слова С. Черкасенка) звучить так пориваючо і захоплюючо, що її не можна досхочу наслухатись. Уважаю, що професійна, львівська „Трембіта", там, по той бік греблі, сьогодні її краще не заспіває. Кожна українська радіоавдиція, де б це не було, в усьому нашому розсіянні, повинна кожного разу надавати цю пісню на хвилях етеру, як своєрідний гимн. Іншою піснею, такого ж мистецького осягу — це шпарка, закарпатська: „Ой піду я до Ясіня" чи „І шумить і гуде" в обрібці Г. Верьовки, а дальше „Сніжок паде" в опрацюванні Н. Нижанківського. Зіспіваність і звучання тут просто імпонуючі та залишають по собі враження професійности. Одною з найбільш зворушливих пісень, це невідома, вперше почута, в обрібці М. Гайворонського: „Вилітали сизі орли", зі знаменитим сольо Л. Кеслер. Коли глибоко заслухаєтесь у цю пісню, то і не счуєтесь, як десь там у кутку ока забренить у ваг гаряча сльозина. Помистецьки випали теж Анатоля (а не Богдана, як на конверті платівки стоїть) Вахнянина (сл. Шевченка): „Садок вишневий", прегарна, мажорно-тужлива в обрібці Верьовки: „Ходила я по садочку", в гармонізації І. Недільського, за італійським мотивом : „Засяло сонце" та інші.

Відомо, що ніякий дириґент світу не спроможний вичарувати в хорі солістів; не всилі доконати цього і Божик. Тому деякі солісти, так як і в інших наших хорах, це — до деякої міри — не найміцніша сторінка „Кобзаря". Наприклад, ліричний тенор С. Клос, у народній — „Вівці мої, вівці", в обробці М. Гринишина, хоча з дещо притертим голосом, гарною співочою лінією, привертає до себе увагу слухача. Радше драматичний тенор Ю. Вибачинський, що не зовсім переконливо звучить у пісні „За республіку", таки подобається у „Ходила я". В баритона А. Валюха — гарний тембр голосу і спів його, щоб тільки не стискав горла в деяких тонах. Сопрано О. Івах, поминаючи деякі вібрато, розпоряджає свобідним, дзвінким, ліричним голосом і всі її сольо, це заслужений успіх. Проте навіть і на тих солістах видно інтерпретаційно-вокальну політуру вишколу Божика.

Щодо продуманого і найбільш підхожого вибору деяких пісень на платівці, то можна мати іншу думку. Ось хоч би відносно таких композицій, як із харківської групи наших музикотворців, В. Борисова: „У долині село лежить" (слова Франка), яка в своїй побудові має все, крім „іскри Божої", себто спроможности зворушити; чи дещо, збуденнілого, бо поверховного „Птичого хору" Іполита Іванова, в обрібці безсмертного Д. Котка, що в 20-их роках здобув був нею великий успіх, потім проспівали її наші міста і вкінці опинилась вона на селах; а навіть відносно пісні, в ефектовній аранжеровці самого Божика: „За республіку", що є досить далека від характеру українського мелодизму. Однак усі ці пісні виведені блискучо і цілісний успіх після вислухання платівки є якнайкорисніший і якнайкращий. Ця платівка повинна бути прикрасою кожного українського дому.

Одного тільки не дістає слухачеві, а саме брак можливости мати цей хор перед своїми очима, головно симпатичну постать самого дириґента та його м'які, ґраціозні і всевладні порухи дириґування, що завжди чарували глядачів.

Теодор Терен-Юськів